

การแก้ไขปัญหาหลากหลายเรื่องราว

1. เรื่อง หนี้สิน/หนี้นอกระบบ

ปัญหาหนี้นอกระบบ เป็นปัญหาที่มีมานานและไม่สามารถแก้ไขได้อย่างง่ายดายรวดเร็ว トラบที่คนยังมีปัญหาพื้นฐาน คือ รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ส่วนรากลึกของปัญหาคอนข้างจะซับซ้อนลงไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโอกาสในการสร้างรายได้ ขาดปัจจัยพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งบางคนติดการพนันจึงต้องไปกู้นอกระบบก็มี ฯลฯ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้ส่วนราชการมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้แก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ และได้ตั้งคณะทำงานขึ้นมา เพื่อเข้ามาดูแลแก้ไขอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะไกลเกลี่ยหนี้กับเจ้าหนี้ที่คิดดอกเบี้ยโหด หรือคิดดอกเบี้ยเกินกว่ากฎหมายกำหนด และมีการดึงลูกหนี้นอกระบบเข้ามาในระบบโดยให้ธนาคารของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือออมสิน เข้ามาดำเนินการ พร้อมกับส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดการสร้างรายได้ เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาซ้ำรอยของลูกหนี้รายเดิมขึ้นมาอีก

ในส่วนของจังหวัดชัยภูมิ นายวิเชียร จันทร์โอชา ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ได้มอบหมายให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิเข้ามาแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องหนี้นอกระบบอย่างจริงจัง เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้เงินกู้ นอกระบบ

โดยสามารถเข้ามาปรึกษา นำข้อเท็จจริงมาหาทางออก แก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวได้

วิธีการให้ความช่วยเหลือของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ ใช้วิธีการเจรจาไกลเกลี่ยหนี้สิน เพื่อลดมูลหนี้ และผ่อนชำระหนี้ บางกรณีนัดชำระหนี้ที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ หรือหากไกลเกลี่ยคู่กรณีไม่ได้ จะแนะนำให้ไปดำเนินการทางกฎหมาย รวมทั้ง แนะนำให้ไปลงทะเบียนหนี้นอกระบบที่อำเภอ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้ในการเจรจากับเจ้าหนี้ และนำเข้ามาสู่ระบบ โดยจะดำเนินการผ่านธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ 6 แห่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารกรุงไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว. หรือ SME BANK) และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายที่จะให้การช่วยเหลือนั้น เปิดกว้างทั้งประชาชนทั่วไป พ่อค้า-แม่ค้า เกษตรกร ซึ่งเชื่อว่าส่วนใหญ่จะมีหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบควบคู่กันอยู่แล้ว โดยอาจเป็นผลมาจากค่าครองชีพสูง เงินเดือนไม่พอใช้ หรือประสบปัญหาจากการประกอบอาชีพ การช่วยเหลือจึงอาจกำหนดวงเงินมูลหนี้ต่อรายไว้ไม่เกิน 2 แสนบาท เพราะคนที่เป็นหนี้นอกระบบ

ระบบส่วนใหญ่จะได้เงินกู้วงเงินไม่มาก เพราะไม่มีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน เหมือนการกู้เงินจากสถาบันการเงิน

วิธีการแก้ไขปัญหานี้สิน/หนี้ในระบบ

1) ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยระหว่างลูกหนี้ และเจ้าหนี้ โดยตั้งคณะทำงานฯ ไกล่เกลี่ย บูรณาการส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ เป็นนิติกร ประจำศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดชัยภูมิ เจ้าหน้าที่กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย จังหวัดชัยภูมิ เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ โดยมีหัวหน้าศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดชัยภูมิ เป็นประธาน

การไกล่เกลี่ย จะตรวจสอบเรื่องดอกเบี้ย เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เพื่อลด จำนวนหนี้สินลง และหากมีการทวงถามหนี้ ด้วยความรุนแรง จะส่งเรื่องดำเนินการตามกฎหมาย รวมทั้งการโน้มน้าวให้เจ้าหนี้ให้โอกาสลูกหนี้ ยินยอมให้ลูกหนี้แบ่งชำระหนี้ได้เป็นรายงวด และจัดทำบันทึกข้อตกลงกันได้ หากผิดนัดชำระหนี้ ยินยอมให้ดำเนินการตามกฎหมายได้ ซึ่งผู้ร้อง ฟังพอใจ และศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดชัยภูมิ สามารถยุติเรื่องได้

2) กรณี การไกล่เกลี่ยไม่ได้ ศูนย์ดำรง ธรรมจังหวัดชัยภูมิ จะให้คำแนะนำวิธีการแก้ไข ปัญหา โดยใช้วิธีการด้านกฎหมาย และให้ไป ขึ้นทะเบียนหนี้ในระบบ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่อาศัยอยู่ เพื่อดึงลูกหนี้ในระบบเข้ามา

ในระบบและให้ธนาคารของรัฐดำเนินการ ช่วยเหลือ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

3) ใช้วิธีการดำเนินการทางกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

เรื่องหนี้ในระบบเป็นปัญหาที่แก้ยาก ทั้งหมดเกิดขึ้นจาก 3 องค์ประกอบคือ ขาดแคลน เงินทุนที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา ลูกหนี้ขาดแคลน ความรู้ จนทำให้เกิดปัญหาต้องกู้เงินในระบบ และสุดท้ายคือพฤติกรรมของลูกหนี้ในการใช้ ชีวิต หากเลือกเส้นทางที่ไม่ถูกต้อง สุดท้ายก็ต้อง เป็นหนี้ ซึ่งกรณีนี้ เป็นเรื่องที่แก้ไขยากที่สุด ต่อให้มีเงินเข้าไปแก้ปัญหา หรือจะสอนงาน สอนอาชีพให้ สักพักหนึ่งก็เลิกแล้วกลับไปใช้ชีวิต เหมือนเดิม กลับมากู้ในระบบใหม่ จึงเห็น ได้ว่า เป็นเรื่องที่ต้องแก้ที่ค่านิยมในการใช้ชีวิต

การที่จะทำให้นั้นในระบบลดน้อย ลงนั้น ต้องไปเริ่มที่ต้นเหตุคือพฤติกรรมการใช้จ่ายของคน หากเป็นกลุ่มที่สุจริต ต้องลงลึก ถึงสาเหตุ เช่น เรื่องค่าครองชีพสูงขึ้นหรือไม่ รายได้ของพวกเขาลดลงหรือไม่ มีภาระการเจ็บ ใช้ได้ป่วยที่ต้องใช้เงินรักษาตัวหรือไม่ รัฐต้อง ดูแลในเรื่องค่าครองชีพและรายได้ของพวกเขา ให้ได้ โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่ราคาผลผลิต ในขณะนี้ปรับลดลงเกือบทุกรายการ ยิ่งเจอ เรื่องค่าครองชีพที่สูงขึ้น และไม่สามารถเข้าถึง แหล่งเงินกู้ในระบบได้ ยิ่งเป็นแรงผลักดันให้ ต้องพึ่งหนี้ในระบบ

ส่วนกลุ่มที่ก่อนหน้านี้จากพฤติกรรม การใช้จ่ายเกินตัว เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน ไม่ขยันใช้จ่ายเกินตัว กลุ่มนี้ก็ยากแม้จะถูกบังคับให้อบรมเปลี่ยนนิสัยหรือเพิ่มทักษะด้านอาชีพ สุดท้ายก็จะกลับมาใช้ชีวิตเหมือนเดิม ซึ่งต้องไปแก้กันที่เรื่องค่านิยมและแนวทางการใช้ชีวิตซึ่งต้องใช้เวลา

สถานการณ์ตอนนี้เป็นเรื่องยาก เนื่องจากประเทศไทยถูกระบบทุนนิยมเข้ามาครอบงำเป็นเวลานาน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่ยากได้ ยากมีในของใช้ที่เกินความจำเป็น โดยไม่ประเมินความสามารถของตนเอง และครอบครัว เพื่อนมีเราต้องมีเหมือนเพื่อน ไม่อย่างนั้นอายเพื่อน หรือต้องมีสิ่งของที่ล้ำสมัยกว่าคนอื่น แพงกว่าคนอื่นเพื่อ ความมีหน้ามีตาในสังคม รวมไปถึงการส่งเสริมจากครอบครัว พ่อแม่ที่พยายามดิ้นรน หาสิ่งของเหล่านั้นมาให้ลูก แม้ต้องยอมเป็นหนี้ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

1) อบรมให้ความรู้หลักการพื้นฐาน การสร้างวินัยทางการเงิน ปลูกฝังการประหยัด โดยใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติตน เคล็ดลับสำหรับผู้ต้องการสร้าง

เงินออมหรือทำอย่างไรให้มีเงินเก็บ วิธีง่าย ๆ ที่สามารถทำได้ดังนี้

- เริ่มต้นออมทันทีที่มีรายได้ เก็บออมอย่างสม่ำเสมอ
- วางแผนกันเงินไว้ทุกครั้งที่มีรายได้ ตั้งจุดประสงค์ในการออมเพื่ออะไร
- เลือกชื่อของประหยัด คุ่มค่า ทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน
- เดินสายกลาง ดำเนินชีวิต ตามแนวพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียง

2) รัฐต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีรายได้น้อย สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ง่าย ซึ่งผู้มีรายได้น้อยไม่สามารถกู้ยืมจากธนาคารได้ ทำให้จำเป็นต้องไปกู้ยืมเงินนอกระบบ ขณะนี้ รัฐบาลพยายามผลักดันให้มีแหล่งกู้ยืม ที่เรียกว่า “นาโน ไฟแนนซ์”

3) หนี้นอกระบบส่วนมากเป็นหนี้ ที่ผู้กู้ต้องรับภาระดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ผู้กู้จึงควรรหาแหล่งเงินกู้ในระบบที่มีดอกเบี้ยถูกกว่า มาชำระคืน แต่หากไม่สามารถกู้ยืมในระบบได้ ผู้กู้ อาจต้องยอมขายทรัพย์สินบางส่วน เพื่อนำมาชำระหนี้ แก้ไขปัญหาดอกเบี้ย ที่เพิ่มขึ้นจนไม่สามารถชำระคืนได้

2. ที่ดิน/ที่ดินทำกิน

จังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นอันดับ 7 ของประเทศ มีพื้นที่ประมาณ 7.98 ล้านไร่ และเป็นเขตภูเขากับป่าไม้ ประมาณ 4 ล้านไร่

จึงมีไร่ร้างแปลงที่ไร่ที่ดินจะเป็นปัญหาใหญ่ ของคนในจังหวัดชัยภูมิ เพราะที่ดินเป็นทั้งปัจจัย การผลิต เป็นที่รวมของความเป็นครอบครัว และชุมชน เป็นแหล่งทุนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น